

ШІ МАЄ СПОВІЛЬНЮВАТИ Й ДОПОМОГАТИ НАВЧАННЮ ЧЕРЕЗ РОЗДУМИ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Сема Іллінгворта «Використовуйте генеративний ШІ, щоб сповільнитися й глибше замислитися».

У ній автор пропонує переглянути поширену практику вищої освіти, коли генеративний штучний інтелект використовується для оптимізації та швидшого виконання завдань. Натомість він закликає застосовувати ці технології повільніше й усвідомленіше. Багатьох наразі турбує культ «ефективності», коли головною цінністю стає кількість та швидкість, адже це може призвести до «розмивання» суті академічної праці. Дійсно, ГШІ дозволяє автоматизувати велику кількість процесів, наприклад, підсумувати матеріали лекцій або відкоригувати чернетки. Але таке прискорення часто витісняє час для роздумів, обмірковування, постановки запитань і справжніх діалогів між викладачами, дослідниками та студентами. Сем пропонує альтернативний підхід – використати ГШІ як помічника для «повільного мислення». Наприклад, замість отримати миттєве резюме, можна попросити ШІ згенерувати контрпитання до викладеного матеріалу, які можуть стати стартовою точкою для групової дискусії. у рамках

менторської підтримки дослідників можна передавати ГШІ чернетки і просити проаналізувати нерозкриті питання, виявляти лакуни в роздумах, недоліки аргументації, шукати непідтверджені припущення чи наявні упередження. Це дозволить не просто редагувати текст за правилами академічного письма, а й глибоко переосмислювати свої матеріали. Пропонується три «рецепти запитів», які не пришвидшують, а загострюють увагу: (1) «друге прочитання» – просити ШІ вказати ненавмисні припущення або упередження в тексті; (2) «контр-питання» – ГШІ має згенерувати запитання, які могли б кинути виклик викладеній ідеї; (3) «повільне резюме» – ГШІ надає стислий виклад матеріалу у форматі дослідницького запитання, необхідного для активізації наукової дискусії. Іллінґворт наголошує, що уповільнення з ГШІ – це не про марнування часу, а про важливу інвестицію, коли зекономлені хвилини слід вкладати в цікаві роздуми, діалог та рефлексію. Отже, замість перетворення ГШІ на інструмент прискорення, можна використовувати його, щоб розвивати уважність, допитливість і набувати навичок співпраці, що врешті-решт дозволить повернути центр уваги до суті вищої освіти.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/NtGQX>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ШтучнийІнтелект #НРАТ_Науковцям_новини
#НРАТ_Освітянам_новини #НРАТ_Бібліотекарям
#НРАТ_TimesHigherEducation

2025-11-19

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів